

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Oikeus Osata -ohjelma

Erityisasiantuntija Minna Vasenius
Ammatillinen osaaminen
Opetushallitus

Ohjelman valtionavustuskokonaisuudet OPH:ssa

- Henkilökohtaistamisen kehittäminen ja koulutuksen laadun varmistaminen (kevät 2020)
- Kehittämishojelman valtionavustukset toimenpidekokonaisuuksiin 1-3 ja täydentävä haku (syksy 2020):
 - opinto-ohjauksen kehittäminen ja ohjauksen laadun parantaminen
 - opiskelijoiden perustaitojen ja jatko-opintovalmiuksien vahvistaminen
 - hyvinvoinnin, yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen
 - toimintakulttuurin uudistaminen ja sen johtamisen tuki

Henkilökohtaistamisen kehittäminen ja koulutuksen laadun varmistaminen

- Hankkeet käynnissä 30.4.2022 saakka
- Alueverkostot 6 kpl ja valtakunnallinen koordinaatio (Tampere)
- Yhteensä 74 koulutuksen järjestäjää mukana kehittämistyössä
- Valtionavustusrahoitusta myönnetty n. 3 900 000 euroa
- Lisätietoja: opetusneuvokset Tuija Laukkanen/OPH ja Tuula Sumkin/OPH

Yleistä ohjelman päähausta

- Haettavana oli 15 300 000 euroa
- Hakemuksia saapui 15.10. mennessä 31 kappaletta
- Hankkeissa mukana kattavasti koulutuksen järjestäjiä ja monipuoliset verkostot ovat pääosin hyvin laajoja (suurimmillaan 23 koulutuksen järjestäjää)
- Valtionavustusrahoitusta myönnettiin 19 kehittämishankkeelle + neljälle valtakunnalliselle koordinaattorille (23 hanketta) yhteensä 11 895 000 euroa
- Mukana 101 rahoitusta saavaa organisaatiota, joista 98 koulutuksen järjestäjiä
- Hankkeet käynnissä 30.6.2022 saakka

Täydentävä haku

- Haettavana oli 3 405 000 euroa
- Hakemuksia saapui 4.12. mennessä 18 kappaletta
- Rahoitusta myönnettiin 12 hankkeelle yhteensä n. 3 000 000 euroa
- Hankkeet käynnissä 30.6.2022 saakka

Oikeus osata –ohjelman kokonaisuus vuonna 2020 Opetushallituksessa

- Yhteensä 42 hanketta
- Myönnetyn valtionavustuksen määrä noin 19 miljoonaa euroa
- Hankkeita startattu kolmessa eri toimenpidekokonaisuudessa laadun ja tasa-arvon kehittämiseksi

Oppimisen edellytysten ja oppimistulosten parantaminen	Hyvinvoinnin, yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen	Toimintakulttuurin uudistaminen ja sen johtamisen tuki
11 500 000 euroa	4 200 000 euroa	3 000 000 euroa

Ohjelman valtionavustuskokonaisuudet Opetushallituksessa

Hakuryhmä	Haettu €	Myönnetty €	Haettu (lkm)	Myönnetty (lkm)
Henkilökohtaistamisen kehittäminen ja koulutuksen laadun varmistaminen	3 948 111 €	3 648 111 €	6	6
Valtakunnallinen koordinaatiohanke	333 333 €	300 000 €	1	1
1.1 Opinto-ohjauksen kehittäminen ja ohjauksen laadun parantaminen	4 043 585 €	3 820 000 €	5	5
1.1 painopisteen täydentävä haku	1 646 245 €	1 614 970 €	7	5
Valtakunnallinen koordinaatiohanke	182 250 €	180 000 €	1	1
1.2 Opiskelijoiden perustaitojen ja jatko-opintovalmiuksien vahvistaminen	2 315 830 €	1 951 000 €	4	3
Valtakunnallinen koordinaatiohanke	49 680 €	49 000 €	1	1
2. Hyvinvoinnin, yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen	3 806 510 €	3 217 000 €	13	8
2.2 painopisteen täydentävä haku (Liikkuva Amis -toiminnan ja Ammattiosaajan työkykypassin käytön laajentaminen)	375 000 €	375 000 €	1	1
2.4 painopisteen täydentävä haku (Ammatillisen koulutuksen turvallisuuskulttuurin kehittäminen)	595 195 €	585 445 €	6	5
Valtakunnallinen koordinaatiohanke	132 525 €	88 000 €	2	1
3. Toimintakulttuurin uudistaminen ja sen johtamisen tuki	3 009 942 €	2 454 000 €	4	3
3.2 painopisteen täydentävä haku (pedagogisen johtamisen ja palvelujen johtamisen kehittäminen)	512 448 €	409 998 €	4	1
Valtakunnallinen koordinaatiohanke	137 970 €	136 000 €	1	1
Yhteensä	21 088 624 €	18 828 524 €	56	42

Opinto-ohjauksen kehittäminen ja ohjauksen laadun parantaminen

10 hanketta + valtakunnallinen koordinaatiohanke, 5,6 meur

- Hakeutumisvaiheen ohjauksen kehittäminen
- Opintojen aikaisen ohjauksen kehittäminen
- Jatko-ohjauksen kehittäminen, ml. opintojen aikainen urasuunnittelu
- Vaativan erityisen tuen valtakunnalliset ohjausmallit
- Hyvän ohjauksen kriteerit

1.1 Opinto-ohjauksen kehittäminen ja ohjauksen laadun parantaminen -hankkeet

Hanke	Hanketta koordinoiva organisaatio	Yhteyshenkilö	Hankkeelle myönnetty avustus	Osatoteuttajien lukumäärä
Pitävää ohjausta	Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia	anne-mari.landen (at) gradia.fi	670 000 €	7
OLO-Oikeus laadukkaaseen ohjaukseen	Länsirannikon Koulutus Oy	mirva.julkunen (at) winnova.fi	1 700 000 €	23
TASSU	SASKY koulutuskuntayhtymä	sanna.nylund (at) sasky.fi	460 000 €	11
Ohjaus tavoittaa	Suomen Diakoniaopisto - SDO Oy	marja.suur-uski (at) sdo.fi	500 000 €	10
Ohjauksen nivelet kuntoon	Turun kaupunki	tuire.raudaskoski (at) turku.fi	490 000 €	6
OOO- Ohjaus, opinnollistaminen ja osaamismerkkit	AEL-Amiedu	erja.raussi (at) taitotalo.fi	279 000 €	2
Porvoon polku ammatilliseen koulutukseen	Careeria Oy	minna.perokorpi-sulin (at) careeria.fi	213 112 €	1
NIVUS	Invalidisäätiö	anu.kilkku (at) inlive.fi	666 333 €	8
Växlä upp handledningen	Svenska Österbottens förbund för Utbilning och kultur	kenneth.heimdahl (at) yrkesakademin.fi	178 275	4
Pitovoimaa luvan opintoihin	Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä	leena.toivanen (at) ysao.fi	278 250 €	6
Valtakunnallinen koordinaatiohanke VALO –Valtakunnallista laatua ohjaukseen	Länsirannikon koulutus Oy	tiina.kallio (at) winnova.fi		
Yhteensä avustusta myönnetty			5 614 970 €	

Opiskelijoiden perustaitojen ja jatko-opintovalmiuksien vahvistaminen

3 hanketta + valtakunnallinen koordinaatiohanke, 2 meur

- Pedagogiset menetelmät, matalan kynnyksen toimintatavat
- YTOjen suorittamistapojen monipuolistaminen

1.2. Opiskelijoiden perustaitojen ja jatko-opintovalmiuksien vahvistaminen- hankkeet

Hanke	Hanketta koordinoiva organisaatio	Yhteyshenkilö	Hankkeelle myönnetty avustus	Osatoteuttajien lukumäärä
Osaajaksi-alla kan!	Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia	anne.tikkanen (at) gradia.fi	551 000 €	9
Perusteista polulle	Luksia, Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	anita.tuomola (at) luksia.fi	900 000 €	17
Polkuja	Turun kaupunki	annina.laaksonen (at) turku.fi	500 000 €	5
Valtakunnallinen koordinaatiohanke Taidolla jatsoon	Turun kaupunki	annina.laaksonen (at) turku.fi	49 000€	
Yhteensä avustusta myönnetty			1 951 000 €	

Hyvinvoinnin, yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen - hankkeet

14 hanketta + valtakunnallinen koordinaatiohanke, yht. n. 4,2 meur

- 2.1 Opiskelijoiden vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen ja opiskelijakuntatoiminnan kehittäminen
 - Opiskelijan roolin vahvistaminen oppilaitosyhteisössä
- 2.2 Liikkuva Amis -toiminnan ja ammattiosaajan työkykypassin käytön laajentaminen
- 2.3 Yhteisöllisen toimintakulttuurin vahvistaminen
 - Ryhmäyttäminen, oppilaitosyhteisöön kiinnittyminen
 - Nuorisotyön ja oppilaitosten yhteistyömallit
- 2.4 Turvallisuuskulttuurin kehittäminen
 - Varautuminen ja ennaltaehkäisy: yhteiset menettelyt ja prosessit

2. Hyvinvoinnin, yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen - hankkeet

Hanke	Hanketta koordinoiva organisaatio	Yhteyshenkilö	Hankkeelle myönnetty avustus	Osatoteuttajien lukumäärä
#vaikutammeyhdessä	Helsinki Business College Oy	tuula.pahkala (at) bc.fi	222 414 €	4
Osallistu ja voi hyvin, OVH	Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia	annukka.norontaus (at) gradia.fi	988 872 €	14
Yhdessä-Tillsammans	Keski-Pohjanmaan Koulutusyhtymä	anne.etelaaho (at) kpedu.fi	537 441€	14
Hyvinvoiva amis	Suomen ammatillisen koulutuksen kulttuuri- ja urheiluliitto, SAKU ry	maria.kakela (at) sakury.net	678 200 €	14
Hyvinvointia ja osallisuutta kansanopistojen ammatillisesta koulutuksesta	Suomen Kansanopistoyhdistys ry	anni.henricson (at) kansanopistot.fi	207 998 €	14
Delaktig och trygg	Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab	marika.koivunporras (at) praktikum.fi	210 525 €	5
OPKE -Opiskelijakunnan kehittäminen	Tampereen Aikuiskoulutussäätiö	anni.niva (at) takk.fi	165 600 €	6
Oikeus osallistua	Turun kaupunki	mika.salonen (at) turku.fi	205 950 €	5
Aktiv och välmående	Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab	karin.vonsmitten (at) praktikum.fi	375 000 €	5
OikeusOsata Turva	Etelä-Savon koulutus Oy	taisto.hirvonen (at) esedu.fi	179 995 €	8
Turva	SASKY koulutuskuntayhtymä	pasi.huhtala (at) sasky.fi	169 500 €	4
Turvataitaja	Savon koulutuskuntayhtymä	marko.korhonen (at) sakky.fi	71 250 €	3
Turvallisuuskulttuurin kehittäminen ja johtaminen luonnonvara-alan koulutuksessa	Suupohjan koulutuskuntayhtymä	katja.arestola (at) vuoksi.fi	77 400 €	5
Turvaa opiskeluun digitaalisuudella (TURVADIGI)	Työtehoseura	teemu.lahde (at) tts.fi	87 300 €	4
Valtakunnallinen koordinaatiohanke Galaksi – hyvinvoinnin, yhteisöllisyyden ja osallisuuden uudet toimintatavat ammatillisessa koulutuksessa	Suomen ammatillisen koulutuksen kulttuuri- ja urheiluliitto, SAKU ry	maria.kakela (at) sakury.net mari.korpela (at) sakury.net	88 000€	
Yhteensä avustusta myönnetty			4 177 445 €	

Kokonaisuus painopisteittäin

2.1 Opiskelijoiden vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen ja opiskelijakuntatoiminnan kehittäminen	2.2 Liikkuva Amis - toiminnan ja Ammattiosaajan työkykypassin käytön laajentaminen	2.3 Yhteisöllisen toimintakulttuurin vahvistaminen	2.4 Ammatillisen koulutuksen turvallisuuskulttuurin kehittäminen
• #vaikutamme yhdessä • Osallistu ja voi hyvin • Yhdessä-Tillsammans • Hyvinvointia ja osallisuutta kansanopistojen ammatillisesta koulutuksesta • Delaktig och trygg • OPKE-opiskelijakunnan kehittäminen • Oikeus osallistua	• Osallistu ja voi hyvin • Hyvinvoiva amis • Hyvinvointia ja osallisuutta kansanopistojen ammatillisesta koulutuksesta • Aktiv och välmående	• #vaikutamme yhdessä • Osallistu ja voi hyvin • Yhdessä-Tillsammans • Hyvinvointia ja osallisuutta kansanopistojen ammatillisesta koulutuksesta • Delaktig och trygg • Oikeus osallistua	• Osallistu ja voi hyvin • Yhdessä-Tillsammans • Hyvinvointia ja osallisuutta kansanopistojen ammatillisesta koulutuksesta • Delaktig och trygg • Oikeus osallistua • OikeusOsata Turva • Turva • Turvataitaja • Turvallisuuskulttuurin kehittäminen ja johtaminen luonnonvara-alan koulutuksessa • Turvaa opiskeluun digitaalisuudella (TURVADIGI)
Yhteensä 978 000 €	Yhteensä 1 278 000 €	Yhteensä 938 000 €	Yhteensä 983 445 €

Toimintakulttuurin uudistaminen ja sen johtamisen tuki

4 hanketta + valtakunnallinen koordinaatiohanke, yht. 3 meur

- 3.1 Koulutuksen järjestäjien muutosjohtamisen tuki
 - Johdon muutosjohtamisosaamisen kehittäminen
- 3.2 Pedagoginen johtamisen ja palvelujen johtamisen kehittäminen
 - Asiakkaiden kannalta keskeisten palveluprosessien johtamisen kehittäminen

3. Toimintakulttuurin uudistaminen ja sen johtamisen tuki -hankkeet

Hanke	Hanketta koordinoiva organisaatio	Yhteyshenkilö	Hankkeelle myönnetty avustus	Osatoteuttajien lukumäärä
Vertaansa vailla -Verkostot johtamisen tukena	Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia	jaanamari.torniainen (at) omnia.fi	1 209 030 €	15
Oikeus uudistua	Koulutuskuntayhtymä Tavastia	saija.hieta (at) kktavastia.fi	624 350 €	11
OSUU- Osaamista positiiviseen uudistumiseen	Suomen Diakoniaopisto - SDO Oy	anna-liisa.halsas-lehto (at) sdo.fi	620 620 €	21
JoPeda (täydennyshaku)	Etelä-Savon Koulutus Oy	taisto.hirvonen (at) esedu.fi	409 998 €	5
Valtakunnallinen koordinaatiohanke –Tulevaisuuden johtaminen	Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia	kirsi.niskala (at) omnia.fi	136 000 €	
Yhteensä avustusta myönnetty			2 999 998 €	

3.1 Koulutuksen järjestäjien muutosjohtamisen tuki	3.2 Pedagogisen johtamisen ja palvelujen johtamisen kehittäminen
• Vertaansa vailla • Oikeus uudistua • OSUU	• Vertaansa vailla • Oikeus uudistua • OSUU • JoPeda
Yhteensä 932 000€	Yhteensä 1 931 998€

Valtakunnalliset koordinaatiohankkeet

- Koordinoi hankeverkostojen kehittämistyötä sekä kokoaa ja levittää niiden tuloksia
- Koordinaattorien tehtäviin kuuluu tiivis yhteydenpito ja yhteistyö kehittämisohjelman muiden hankeverkostojen koordinaattoreiden kanssa
- Valtakunnalliset koordinaattorit, Opetushallitus ja opetus- ja kulttuuriministeriö suunnittelevat ja toteuttavat yhdessä tilaisuuksia ja muita toimenpiteitä tiedon ja hyvien käytäntöjen jakamiseksi valtakunnallisesti kaikille ammatillisen koulutuksen järjestäjille

Valtakunnalliset koordinaattorit

Koordinoitava hankekokonaisuus	Hankkeen nimi	Toteuttajaorganisaatio	Yhteyshenkilö
1.1 Opinto-ohjauksen kehittäminen ja ohjauksen laadun parantaminen	VALO – valtakunnallista laatua ohjaukseen.	Länsirannikon Koulutus Oy	tiina.kallio (at) winnova.fi tamara.palmros-aalto (at) winnova.fi (Hyvän ohjauksen kriteeristön uudistus)
1.2 Opiskelijoiden perustaitojen ja jatko-opintovalmiuksien vahvistaminen	Taidolla jatsoon	Turun kaupunki	annina.laaksonen (at) turku.fi miia.m.lehtonen (at) turku.fi
2. Hyvinvoinnin, yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen	Galaksi – hyvinvoinnin, yhteisöllisyyden ja osallisuuden uudet toimintatavat ammatillisessa koulutuksessa	Suomen ammatillisen koulutuksen kulttuuri- ja urheiluliitto, SAKU ry	maria.kakela (at) sakury.net mari.korpela (at) sakury.net
3. Toimintakulttuurin uudistaminen ja sen johtamisen tuki	Tulevaisuuden johtaminen - Valtakunnallinen koordinaatio: Toimintakulttuurin uudistaminen ja sen johtamisen tuki	Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia	kirsi.niskala (at) omnia.fi

Oikeus osata –kehittämishjelman seurantaryhmä

- Opetus- ja kulttuuriministeriön asettama seurantaryhmä
- Tehtävänä on seurata ja tukea ohjelman toimeenpanoa sekä arvioida siinä tehtävien toimenpiteiden kokonaisvaikutuksia
- Valtakunnalliset koordinaattorit seuraavat verkoston kehittämistyötä, kokoavat hankeverkostoissa tehtyä työtä sekä tuloksia ja raportoivat niistä seurantaryhmälle

Yhteistyöllä vaikuttavuutta

- Kehittämishankkeiden sisäinen, eri hankkeiden sekä hankeryhmien välinen yhteistyö
- Hankeryhmien valtakunnalliset koordinaattorit (4 kpl)
- Aiemmin kehitettyjen ja hyväksi havaittujen mallien hyödyntäminen (mm. Parasta-hankkeet)
- Laadunhallinnan valtionavustushankkeet:
<https://www.oph.fi/fi/hankkeet/laadunhallinnan-valtionavustushankkeet>
- Valtakunnallinen seurantaryhmä

Kehittämistyössä huomioitavaa

- Tavoitteet selkeiksi: mitä valtakunnallisesti hyödynnettävää syntyy hankkeen tuloksena?
- Suunnitelmallisuus toteutuksessa ja viestinnässä
- Laatu ja tasa-arvo
 - Opetus- ja kulttuuriministeriön toiminnallista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskeva suunnitelma: <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161963>
 - Kohti huippulaatua: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161772>
- Jatkuva seuranta ja arviointi

Seuranta ja mittarit

- Hankeverkostojen yhteiset seurannan kohteet
 - Uusien mallien yms. käyttöönottojen määrällinen seuranta (esim. työkykypassin käyttöönotot)
 - Nykytilaselvityksen kautta halutun muutoksen seuranta/osaamisen kehittymisen seuranta
 - Palaute- ja arviointitiedot (esim. opiskelijapalaute, vertaispalaute, palautteet tapahtumista, vertaisarviointi, itsearviointi, asiantuntija-arvioinnit)
 - Tavoitteiden edistymisen seuranta hankekohtaisesti, painopisteittäin ja osatoteuttajakohtaisesti (tulokset suhteessa tavoitteisiin)
 - Miten hankkeiden tuottamat mallit ym. voidaan juurruttaa organisaatioiden toimintaan. Mitkä mallit eivät ole juurtuneet, miksi ei.
 - Koordinaation onnistuminen (hankkeiden toiminnan suhteen, rahoittajan ja seurantaryhmän toiveiden suhteen yms.)
- Seurannan tasot
 - Oppilaitoksittain, hanketasolla, hankeverkoston tasolla, Oikeus osata- ohjelman tasolla, valtakunnallisella tasolla

Seuranta ja mittarit

- Seurannan aikataulutus
 - väliselvitykset 30.11.2021 mennessä, loppuselvitys 31.8.2022
 - Seurantamittaristojen rakentaminen tällä hetkellä käynnissä
 - Valtakunnalliset koordinaatiohankkeet toteuttavat oman hakuryhmänsä hankeverkostojen edistymisen seuranta
 - Valtakunnalliset koordinaatiohankkeet kokoontuvat hankekauden aikana säännöllisesti

Vaikuttavuusarviointi

- Oikeus osata -valtiovavustuskokonaisuudesta tehdään yhteinen vaikuttavuusarviointi valtakunnallisten koordinaatiohankkeiden, Opetushallituksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön yhteistyössä
- Kokonaisuus voi sisältää ulkopuolisen palveluntarjoajan tekemiä osuuksia ja myös hankkeiden itse tekemiä osuuksia
- Vaikuttavuusarvioinnin aikataulutus
 - Suunnittelu käyntiin alkuvuodesta 2022
 - Vaikuttavuusarvioinnin toteuttaminen hankekauden loppupuoliskolla

Lisätietoja

Rahoitetut hankkeet ja yhteyshenkilöt:

- <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/oikeus-osata>

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos!

Minna Vasenius
minna.vasenius@oph.fi
029 533 1690

